

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
NOWE Słowa na start! klasa 8

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Ja w społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz • wymienić barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie zastosowanych przez malarza proporcji pomiędzy ludźmi a budynkami 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sposób ukazania społeczności miejskiej na obrazie • wyrazić swoją opinię na temat obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi miasto
3. Twórca i jego czasy. Melchior Wańkowicz	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze elementy biografii Melchiora Wańkowicza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość Melchiora Wańkowicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy autobiograficzne w książce <i>Ziele na kraterze</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość Melchiora Wańkowicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się o wydarzeniach historycznych współczesnych autorowi
4. Na tropach tradycji – Melchior Wańkowicz, Ziele na kraterze (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu utworu • przedstawić bohaterów fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów obu fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób prezentacji dworu pana Pisanki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić <i>świat znikający</i> polskiej szlachty z punktu widzenia narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć opis interesującego miejsca w swoim regionie
5. Odpowiedzialność za słowo – Melchior Wańkowicz, Tędy i owędy (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>literatura faktu, reportaż</i> • zrelacjonować treść fragmentu utworu • przedstawić bohaterów fragmentu utworu • wskazać zadania researchera 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • przedstawić sposób pracy dziennikarza w czasopiśmie „Time” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć i omówić problemy, z którymi zetknęła się Marta podczas wykonywania powierzonego zadania 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sformułowaną przez ojca Marty puentę • wskazać wyrażenia środowiskowe, wyjaśnić ich znaczenia i określić ich funkcje w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat rzetelnych źródeł informacji

<p>6. Być razem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować treść wiersza • określić rodzaj literacki • wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję zwrotów do adresata • opisać emocje wyrażane przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy tworzące atmosferę spotkania bliskich osób • omówić funkcję skontrastowania dwóch przestrzeni: na zewnątrz i w środku przy stole 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę wiersza • przedstawić swoje spostrzeżenia dotyczące tworzenia atmosfery podczas spotkania bliskich sobie osób 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia spotkania bliskich w wybranym tekście kultury
<p>7. Ludzie wobec ludzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny • scharakteryzować tytułowych ludożerców 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zabieg stylistyczny zastosowany na początku wiersza • omówić funkcję użycia słowa <i>ludożerca</i> w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie wiersza • odnieść wymowę wiersza do rzeczywistości codziennej 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat „ludożerców” w codziennej rzeczywistości • podjąć dyskusję na temat: <i>Czy każdy ma w sobie ludożercę?</i>
<p>8. Stereotypy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować treść wywiadu • omówić przynależność tekstu do gatunku prasowego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób powstają stereotypy • omówić, w jaki sposób stereotypy wpływają na nasze zachowanie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać sytuacje, w jakich stereotypy mogą być groźne • wyjaśnić rolę indywidualnych kontaktów w zwalczaniu stereotypów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie wyrażenia <i>mentalne szufladki</i> • odnaleźć elementy omówione w wywiadzie w rzeczywistości codziennej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić teksty kultury prezentujące stereotypowe traktowanie jakiejś grupy
<p>9. Wykluczona – wpływ stereotypów na relacje między dziećmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragment powieści • wypowiedzieć się na temat narratora • określić czas i przestrzeń akcji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterki występujące we fragmencie utworu • opisać relacje pomiędzy Jaelle a innymi uczennicami 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Jaelle nie chciała się upodobnić do rówieśniczek ze szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać stereotypy dotyczące społeczności romskiej przedstawione we fragmencie utworu • przedstawić zdobyte za pomocą różnych źródeł informacje na temat społeczności romskiej • podjąć dyskusję na temat problemów z zaakceptowaniem czyjejs inności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć swoje zdanie na temat przyczyn wrogości wobec obcych • opisać wybrany stereotyp narodowy • przedstawić inny tekst kultury podejmujący temat Romów

10. Czasy nietolerancji	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>fasyzm, rasizm</i> • zrelacjonować treść fragmentów utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy fragmentu utworu • omówić funkcję postaci Jessego Owensa we fragmencie utworu • scharakteryzować Rudy'ego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę reakcji ojca na zachowanie Rudy'ego • omówić dialog pomiędzy ojcem a synem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję dziecięcej naiwności Rudy'ego dla wymowy fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sylwetkę Jessego Owensa • na podstawie dowolnych źródeł opracować kontekst historyczny fragmentu utworu
11. Być człowiekiem	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>aforyzm, fraszka, paradoks</i> • omówić przynależność gatunkową utworów Jana Sztaudyngera 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie sentencji Stanisława Jerzego Leca • wyjaśnić prawdy życiowe zawarte we fraszkach Jana Sztaudyngera 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł zbioru • wskazać paradoksy we fraszkach Jana Sztaudyngera i omówić je 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść uniwersalne prawdy zawarte w aforyzmach i fraszkach do swojego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć odzwierciedlenie jednej z prawd zawartych we fraszkach lub aforyzmach w wybranym tekście kultury i omówić dostrzeżony związek
12. i 13. Perswazja – sztuka językowego wywierania wpływu	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>perswazja, apel, sugestia, uzasadnienie, negocjacje, reklama, manipulacja, etyka słowa</i> • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienić fazy negocjacji • wymienić sposoby nakłaniania w reklamie • wymienić elementy etyki słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w podanych tekstach apel, sugestię i uzasadnienie • wymienić sposoby manipulacji • wskazać reklamy, które nakłaniają odbiorcę do konkretnego działania • wskazać wypowiedzi wykorzystujące manipulację 	<ul style="list-style-type: none"> • skomponować wypowiedź perswazyjną na zadany temat • zanalizować hasła reklamowe pod kątem adresata • zanalizować wybrane reklamy pod kątem zabiegów manipulacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzić negocjacje zgodnie z podanym schematem • ułożyć hasła reklamowe, nakłaniające do konkretnego działania 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w reklamach i wypowiedziach polityków elementy manipulacji i zanalizować je • wygłosić publicznie mowę perswazyjną
14. Słowo pisane – historia, charakterystyka, funkcja	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze wydarzenia z historii piśmiennictwa • wymienić gatunki wypowiedzi prasowej 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wypowiedzi pisemne na kategorie • rozpoznać gatunki wypowiedzi prasowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język prasy • wymienić cechy dobrego tekstu prasowego 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować tekst prasowy według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wad i zalet publikacji drukowanych oraz elektronicznych

15. O grzeczności w języku	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady porozumiewania się w grzeczny sposób wymienić formy grzecznościowe 	<ul style="list-style-type: none"> dopasować słowa i zwroty grzecznościowe do adresata 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wypowiedzi, w których zostały złamane zasady grzeczności w języku 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować wypowiedzi dostosowane do adresata 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować oficjalną mowę na zadany temat, uwzględniając wszystkie zasady grzeczności
16., 17. Różne odmiany polszczyzny	<ul style="list-style-type: none"> wymienić odmiany polszczyzny wskazać różnice pomiędzy odmianą oficjalną a nieoficjalną polszczyzny wyartykułować podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową zaakcentować podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wypowiedzi należące do oficjalnej i nieoficjalnej odmiany języka wymienić sytuacje, w których można stosować nieoficjalną formę języka, oraz takie, w których należy stosować formę oficjalną 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową języka rozpoznać wypowiedzi zgodne z normą wzorcową i normą użytkową 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć wypowiedzi zgodne z wzorcową odmianą języka 	<ul style="list-style-type: none"> zanalizować wybrane przez siebie wypowiedzi publicystyczne pod kątem zgodności z normami językowymi
18. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie posłużyć się terminami i pojęciami: <i>literatura faktu, stereotyp, aforyzm, fraszka, formy grzecznościowe, polszczyzna ogólna, odmiana oficjalna, odmiana nieoficjalna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągnąć wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zinterpretować wymagany materiał właściwie uargumentować uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty sformułować i rozwiązać problem badawczy
19. Niepokoje egzystencjalne	<ul style="list-style-type: none"> opisać, co zostało przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dzieła opisać krajobraz roztaczający się przed bohaterem obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować sposób przedstawienia bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie barw dla wymowy obrazu wyjaśnić wymowę obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrany obraz Caspara Davida Friedricha

<p>20. Twórca i jego czasy – Jan Kochanowski</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>renesans, humanizm</i> • wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość Jana Kochanowskiego • omówić okoliczności powstania cyklu <i>Trenów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy charakterystyczne renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić specyfikę <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście biografii i twórczości Jana Kochanowskiego omówić rzeźbę Zygmunta Trembeckiego
<p>21., 22. Wobec śmierci – o <i>Trenach</i> Jana Kochanowskiego (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>tren, porównanie homeryckie, puenta, przenośnia, symbol, peryfraz</i> • zrelacjonować treść <i>trenów</i> • określić rodzaj liryki każdego z utworów • wskazać adresatów wymienionych na początku <i>Trenu I, VII i VIII</i> • wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny w <i>Trenie VIII</i> 	<p><i>Tren I</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • wskazać porównanie homeryckie i określić jego funkcję <p><i>Tren V</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać porównanie homeryckie i określić jego funkcję <p>• wyjaśnić przyczynę przywołania Persefony</p> <p><i>Tren VII</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję odwołania do ubiorów córki • omówić funkcję wykrzyknienia w puencie utworu 	<p><i>Tren I</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie smoka • omówić funkcję pytania retorycznego w zakończeniu utworu <p><i>Tren V</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie oliwki i sadownika <p>• zinterpretować znaczenie pytania retorycznego w puencie utworu</p> <p><i>Tren VII</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję zdrobnień • zinterpretować dwojakie znaczenie słowa <i>skrzynka</i>, użytego utworze <p><i>Tren VIII</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję kontrastu w ukazaniu domu: przed i po śmierci Urszuli 	<p><i>Tren I</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie puenty • zinterpretować wymowę utworu <p><i>Tren V</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę utworu <p><i>Tren VII</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę utworu • porównać omówione treny i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego
<p>23.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać peryfrazę i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat uniwersalnej

W zaświatach – kontekst interpretacyjny do <i>Trenów</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podmiot liryczny w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • opisać wizję zaświatów przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki został przedstawiony Bóg 		<p>prawdy o człowieku zawartej w wierszu</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić wizje zaświatów przedstawione w wybranych tekstach kultury
24. <i>Tęsknota pielgrzyma</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>hymn, refren, anafora</i> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny • wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • nazwać emocje towarzyszące podmiotowi lirycznemu • określić funkcję adresata • określić miejsce, w którym znajduje się podmiot liryczny oraz jego położenie względem domu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować obraz Boga wyłaniający się z utworu • określić przyczyny smutku podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję refrenu i anafory • zinterpretować wymowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny utworu • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
25. <i>List do Boga</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu utworu • określić narrację fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu utworu • określić temat przewodni fragmentu utworu • wypowiedzieć się na temat prawdziwości opowieści snutej przez panią Różę • wskazać cechy listu we fragmencie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć spekulacje na temat celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie • omówić relacje łączące Oskara z panią Różą 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat języka, jakim posługują się bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania
26. <i>Korzyści z przemijania</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • omówić postawę podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję 	<p>wobec otaczającej rzeczywistości</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować obraz miłości przedstawiony w wierszu 	
27. Przepis na życie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>ironia</i> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne • omówić stosunek osoby mówiącej do formułowanych wskazówek • wskazać w wierszu ironię 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • określić funkcje użytych środków stylistycznych • wypowiedzieć się na temat osoby, która stosowałaby się do wymienionych porad 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować rzeczywisty katalog zasad, którymi powinien się kierować człowiek 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat konsekwencji postawy nonkonformistycznej
28. Wyrażanie opinii	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>opinia, informacja</i> • wymienić zasady, które powinny być przestrzegane podczas wyrażania opinii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnicę pomiędzy opinią a informacją • odróżnić informację od opinii 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządzić notatkę zawierającą informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować opinie wraz z uzasadnieniem 	
29. Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować rozwój muzyki na poszczególnych etapach historii kultury • wymienić elementy języka muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę muzyki w wybranym filmie • ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować elementy języka muzyki do analizy wybranego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat ulubionego muzyka bądź gatunku muzyki • stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla swojego regionu
30. Języki środowiskowe i zawodowe	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>języki środowiskowe, języki zawodowe, kolokwializmy, profesjonalizmy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić języki środowiskowe od języków zawodowych • wskazać kolokwializmy w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić przykłady języków środowiskowych i zawodowych • wymienić cechy gwary uczniowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać podane rodzaje języków środowiskowych 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć dłuższą wypowiedź ustną zawierającą elementy wybranego języka środowiskowego
31. Dialekty i gwary	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>dialekt, gwara</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy gwarą a dialektem 	<ul style="list-style-type: none"> • w podanych przykładach wskazać różnice pomiędzy gwarą a 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić tekst gwarowy na ogólnopolski 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć minisłownik wybranej gwary

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić istniejące w Polsce dialekty 		językiem ogólnonarodowym		
32. O stylu wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie zreferować podstawową zasadę dobrego stylu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy każdego ze stylów wymienić szczegółowe zasady dobrego stylu 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać styl podanej wypowiedzi skorygować błędy stylistyczne w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst w wybranym stylu 	
33. , 34. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie posłużyć się terminami i pojęciami: <i>porównanie homeryckie, tren, peryfrazą, wyrażanie opinii, języki środowiskowe, języki zawodowe, dialekty, gwara, style wypowiedzi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągnąć wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zinterpretować wymagany materiał właściwie uargumentować uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty sformułować i rozwiązać problem badawczy
35. Wzorce	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcia: <i>wzorzec, kompozycja fotografii</i> opisać, co znajduje się na zdjęciu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję zdjęcia 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy pracy lekarza, które zostały wyeksponowane na zdjęciu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć swoją opinię na temat fotografii i uzasadnić ją 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, kim był Zbigniew Religa
36. Twórca i jego czasy – Aleksander Kamiński	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcia: <i>harcerstwo, literatura podziemna</i> wymienić najważniejsze etapy życia Aleksandra Kamińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst historyczny twórczości Aleksandra Kamińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić genezę powstania <i>Kamieni na szaniec</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić znaczenie <i>Kamieni na szaniec</i> dla współczesnych autorowi odbiorców 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat literatury podziemnej w okupowanej Polsce
37., 38., 39., 40., 41. Aleksander Kamiński, Kamienie na szaniec (lektura obowiązkowa)	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu utworu <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcia: <i>okupacja, Szare Szeregi,</i> 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić świat przedstawiony we fragmencie utworu 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego Rudy czuł się szczęśliwy pomimo dojmującego bólu i świadomości zbliżającej się śmierci 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> w kontekście danego fragmentu utworu zinterpretować tytuł utworu <p>Do całości utworu:</p>	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposób ukazania akcji pod Arsenalem oraz jej skutków w książce Aleksandra Kamińskiego

	<p><i>sabotaż, dywersja, literatura faktu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść książki • określić rodzaj narracji • zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenalem 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu utworu <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony • opisać rzeczywistość okupowanej Warszawy • wymienić i scharakteryzować bohaterów pierwszoplanowych • opisać perypetie bohaterów działających w małym sabotażu i w dywersji 	<p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki pokolenia, do którego należeli bohaterowie • wskazać cechy gawędy harcerskiej i literatury faktu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat celowości przeprowadzenia akcji pod Arsenalem w świetle jej skutków • podjąć dyskusję na temat ówczesnego i współczesnego rozumienia słowa <i>patriotyzm</i> 	<p>oraz w filmie w reżyserii Roberta Glińskiego</p>
<p>42., 43. Twardy charakter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>literatura faktu, alianci</i> • zrelacjonować treść fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora • scharakteryzować Kazimierza Daszewskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać postawy Kazimierza Daszewskiego oraz bohaterów <i>Kamieni na szaniec</i>
<p>44. Geniusz czarodziejski</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić słabe i mocne strony charakteru Steve'a Jobsa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek autora tekstu do opisywanego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat pożądanego cech lidera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybraną postać, która wykazuje cechy dobrego lidera
<p>45. Czy można być świętym?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>apostrofa</i> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać adresatów wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę św. Franciszka z Asyżu
<p>46. Zbuntowany</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>idealizm</i> • zrelacjonować treść fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek bohatera do rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować marzenie chłopaka dotyczące jego przyszłości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło filmowe przedstawiające motyw buntu młodych ludzi

	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • określić stany emocjonalne rozmawiających postaci • wskazać powody wydalenia bohatera ze szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w bohaterze cechy idealisty 		
47. Ratować innych	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>wywiad</i> • zrelacjonować treść wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym dla bohatera wywiadu jest rodzina • wskazać elementy obyczajowości strażaków • przedstawić wartości, jakimi kierowali się strażacy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konsekwencje, jakie poniósł Stanisław Trojanowski w wyniku akcji ratowniczej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rozmowę strażaka z synem 	<ul style="list-style-type: none"> • przybliżyć wydarzenia, które rozegrały się w Nowym Jorku 11 września 2001 roku
48. Po co nam autorytety?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>wywiad</i> • zrelacjonować treść wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć zasady, którymi warto się kierować podczas poszukiwania autorytetu • wskazać różnice pomiędzy autorytetem a guru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę autorytetu we współczesnym świecie • zanalizować wywiad pod kątem sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów • podjąć dyskusję na temat traktowania celebrytów jako autorytety 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swój autorytet i uzasadnić wybór
49., 50. Sprawozdanie z filmu i spektaklu	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy, które powinny się znaleźć we wstępie, w rozwinięciu i w zakończeniu sprawozdania 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan sprawozdania ostatnio obejrzanego filmu lub spektaklu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyselekcjonować informacje przydatne do sporządzenia sprawozdania 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pisemne sprawozdanie z filmu bądź spektaklu 	
51., 52. Recenzja	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy, z których składa się recenzja • odróżnić recenzję od sprawozdania 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyselekcjonować informacje przydatne do sporządzenia recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić poszczególne elementy dzieła • stworzyć recenzję wybranego filmu 	
53. Telewizja	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować etapy rozwoju telewizji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybrane programy telewizyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę języka przekazu telewizyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić wybrany program telewizyjny według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli telewizji w życiu swoich rówieśników

	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać momenty przełomowe w rozwoju telewizji • podać przykłady gatunków telewizyjnych 			<ul style="list-style-type: none"> • porównać różne przykłady tego samego gatunku telewizyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat jakości i funkcji reklam telewizyjnych • przygotować prezentację na temat swojego ulubionego serialu
54. Treść i zakres wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>treść wyrazu, zakres wyrazu</i> • odróżnić treść od zakresu wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zależność pomiędzy treścią a zakresem wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać treść i zakres wyrazu w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • podane wyrazy zastąpić słowami o bogatszej treści • podane wyrazy zastąpić słowami o szerszym zakresie 	
55. Rodzaje wyrazów ze względu na znaczenie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>synonim, antonim, homonim, wyraz wieloznaczny, eufemizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić podane wyrazy synonimami • podać antonimy do danych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami • wyjaśnić znaczenie podanych eufemizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • podać różne znaczenia danych wyrazów 	
56. Neologizmy i archaizmy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje neologizmów i zapożyczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić neologizmy na kategorie • odnaleźć neologizmy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie podanych neologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać archaizmy w przysłowiach i wyjaśnić ich znaczenie 	
57., 58. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>wojenna literatura faktu, apostrofa, sprawozdanie z filmu i spektaklu, recenzja, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, neologizmy, archaizmy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy

<p>59. Polskość</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podać informacje na temat Wystaw Światowych EXPO • opisać Pawilon Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać tradycyjne i nowoczesne elementy Pawilonu Polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić związek wzornictwa budynku z Polską i polskością • wypowiedzieć się na temat wartości związanych z polskością, jakie warto promować za granicą 		
<p>60. Twórca i jego czasy. Adam Mickiewicz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>szlachta, Wielka Emigracja, epopeja narodowa</i> • wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić genezę <i>Pana Tadeusza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy epopei obecne w <i>Panu Tadeuszu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować obraz Dietricha Montena
<p>61., 62., 63., 64., 65. i 66. Adam Mickiewicz, Pan Tadeusz (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>epopeja, inwokacja, szlachta, dworek szlachecki, komizm, ironia</i> Do fragmentu utworu: <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wskazać adresatów inwokacji Do całości utworu: <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wymienić obyczaje szlacheckie opisane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> Do fragmentu utworu: <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora fragmentu utworu Do całości utworu: <ul style="list-style-type: none"> • opisać strukturę społeczną szlachty polskiej • scharakteryzować Jacka Soplicę, Hrabiego, Sędziego i Gerwazego • wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela • wymienić cechy gatunkowe utworu 	<ul style="list-style-type: none"> Do fragmentu utworu: <ul style="list-style-type: none"> • wskazać, w jaki sposób inwokacja nawiązuje do tradycji eposu homeryckiego Do całości utworu: <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia społeczności dobrzyńskiej • wskazać komizm w sposobie przedstawienia niektórych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> Do fragmentu utworu: <ul style="list-style-type: none"> • zanalizować sposób przedstawienia ojczyzny w inwokacji • zanalizować elementy wystroju dworku szlacheckiego w kontekście tradycji i patriotyzmu Do całości utworu: <ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zalet i wad szlachciców przedstawionych w utworze • zinterpretować częste pojawianie się w utworze słowa <i>ostatni</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny, w jakim powstało dzieło, oraz kontekst historyczny wydarzeń przedstawionych w utworze • podjąć dyskusję na temat przyczyn określenia dzieła Mickiewicza epopeją narodową, skoro opisana została tam tylko jedna warstwa społeczna • porównać tekst Adama Mickiewicza z reżyserską wizją Andrzeja Wajdy

				<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu 	
67. Polski patriotyzm	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>martyrologia, postawa obywatelska</i> • zrelacjonować treść wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy nowoczesnego patriotyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać źródła tradycyjnego pojmowania patriotyzmu • porównać patriotyzm tradycyjny i patriotyzm nowoczesny w kontekście współczesnej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować definicję współczesnego patriotyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat postaw patriotycznych
68. Twórca i jego czasy. Stefan Żeromski	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>rusyfikacja</i> • wymienić najważniejsze etapy życia Stefana Żeromskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności powstania <i>Szyzgowych prac</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić tematy poruszane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst społeczno-historyczny twórczości Żeromskiego 	
69., 70., 71., 72., 73. Stefan Żeromski, <i>Szyzowe prace</i> (lektura obowiązkowa)	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>rusyfikacja</i> • zrelacjonować fragment powieści <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>zabory, rusyfikacja</i> • zrelacjonować treść powieści 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Bernarda Zygiera <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony • scharakteryzować Marcina Borowicza i Andrzeja Radka • wymienić metody rusyfikacji przedstawione w powieści 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przyczyn lekceważenia przez uczniów lekcji języka polskiego <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację społeczeństwa polskiego po powstaniu styczniowym • omówić sposoby walki z rusyfikacją przedstawione w utworze • zinterpretować tytuł powieści 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić i zanalizować reakcje uczniów na recytację <i>Reduty Ordona</i> <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zanalizować skutki zabiegów rusyfikacyjnych • przedstawić postawy członków polskiej społeczności wobec działań zaborców i zanalizować ich przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowywania tożsamości narodowej
74. Polska moim domem	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>superbohater</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy Kapitana Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Polski w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać przedstawionego w

	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pochodzenie nazwy <i>Kapitan Polska</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję nawiązania do wydarzeń z historii Afryki 		utworze Kapitana Polskę do Kapitana Ameryki
75. Oczami obcokrajowca	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rytuały związane z polską gościnnością 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać różnice pomiędzy mentalnością niemiecką a polską • wypowiedzieć się na temat stylu fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować przyczyny komizmu poszczególnych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat różnic w mentalności przykładowych narodowości • podjąć dyskusję na temat stereotypowego postrzegania mentalności innych narodowości
76. Tęsknota za Polską	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>emigracja, mała ojczyzna</i> • zrelacjonować treść piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • porównać rzeczywistość londyńską i lwowską 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • wskazać wyrazy nacechowane emocjonalnie i omówić ich funkcję • wyjaśnić funkcję użycia regionalizmów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przytoczyć i omówić wybrany tekst kultury poruszający temat małej ojczyzny
77., 78. i 79. Przemówienie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy różnych rodzajów przemówień • wymienić elementy niezbędne do przygotowania przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić elementy, z których powinno się składać dobre skomponowane przemówienie • przygotować plan przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć strategie zdobycia przychylności słuchaczy, sposoby prezentacji argumentów i formułowania zakończenia przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować przykładowe przemówienia pod kątem tematu i stosowanych strategii • wygłosić przemówienie 	
80. Komiks	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język komiksu • przedstawić różnice pomiędzy komiksem amerykańskim a komiksem europejskim 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybrany komiks i ocenić go według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wybrane komiksy i ocenić je według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć projekt komiksu • przedstawić film inspirowany komiksem i omówić jego specyfikę
81. i 82. Odmienne części mowy – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić odmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować odmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nieosobowe formy czasownika w tekście i określić je 	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie określić formy czasownika osobowego 	

		<ul style="list-style-type: none"> • określić cechy charakterystyczne deklinacji trudnych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać właściwej deklinacji rzeczowników • właściwie odmienić i stopniować przymiotniki 	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie określić formy zaimków i poprawnie je stosować • właściwie nazywać rodzaje liczebników 	
83. Nieodmienne części mowy – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować nieodmienne części mowy • wskazać spójniki, przed którymi stawiamy przecinek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przysłówki, które podlegają stopniowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać nieodmienne części mowy 	
84. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części mowy pisane łącznie z partykułą <i>nie</i> • wskazać, które części mowy pisze się rozdzielnie z partykułą <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować poznane zasady w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować tekst pod względem pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst, stosując różne części mowy z partykułą <i>nie</i> 	
85., 86. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>epopeja, inwokacja, przemówienie, odmienne części mowy, nieodmienne części mowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy
87. Utopie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>kadr</i> • opisać, co widzi na fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję kadru 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy fantastyczne na fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować kolorystykę i światło na fotografii • zinterpretować wymowę kadru 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat filmu <i>Kraina jutra</i>
88. Prawdziwa utopia	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady panujące w Utopii 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać funkcjonujący w Utopii system społeczny ze znanym mu rzeczywistym systemem 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat tego, dlaczego do rzeczywistości codziennej nie można wprowadzić systemu obowiązującego w Utopii 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat życia w świecie idealnym

89. Moralność a prawo	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>antyutopia</i> • zrelacjonować treść fragmentów utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony w utworze • omówić sytuację, w której znalazła się bohaterka • omówić sposób sprawowania władzy w Panem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega dylemat Katniss • wskazać cechy antyutopii w opisywanym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką funkcję pełnią Głodowe Igrzyska w świecie Panem 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat różnych form antyutopii przedstawionych w tekstach kultury
90. Utopia a szczęście	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony w utworze • scharakteryzować społeczność Następných • przedstawić stosunek bohaterów do Następných 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zachowanie Stana pod koniec fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać pozytywne i negatywne aspekty sposobu życia w Zagrodzie 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć opowiadanie, opisujące jeden dzień w Zagrodzie • podjąć dyskusję na temat zacytowanego przez Stana zdania
91. Idealne społeczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>alegoria, utopia</i> • zrelacjonować treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Boxera • omówić zachowanie kota i klaczy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy utopii w początkowym opisie farmy • wyjaśnić przyczyny dystansu osła Benjamina w stosunku do powszechnego szczęścia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny utworu • określić funkcję knura Napoleona dla wymowy fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować plakat filmowy • omówić analogie pomiędzy historią Rosji sowieckiej a wydarzeniami opisanymi w <i>Folwarku zwierzęcym</i>
92. Odzyskać raj	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • określić funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • zinterpretować znaczenie prośb podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury opisujący sposób postrzegania świata przez osobę pogrążoną w żałobie
93. Człowiek idealny	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>science fiction</i> • zrelacjonować fragment powieści • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony w utworze • wyjaśnić, na czym polegał eksperyment opisany we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy pozwalające zaliczyć powieść do gatunku science fiction 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat czynników kształtujących charakter człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>genetyka</i>

		oraz dlaczego się nie powiódł			
94. Scenariusz filmowy	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>didaskalia</i> • wymienić elementy wchodzące w skład scenariusza 	<ul style="list-style-type: none"> • wybrać scenę z dowolnej książki, która nadaje się na scenariusz 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować nagłówki scen i wskazówki sceniczne 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć przekonujące dialogi • nadać gotowemu scenariuszowi odpowiedni kształt graficzny 	
95. Film	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze momenty w historii kina • wyjaśnić pojęcia: <i>kadr</i>, <i>plan filmowy</i>, <i>ujęcie</i>, <i>scena</i>, <i>montaż</i>, <i>scenariusz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady filmów należących do poszczególnych gatunków filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wybranych filmach cechy klasyfikujące je do poszczególnych gatunków 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować język filmu w wybranym dziele • ocenić wybrane dzieło filmowe według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat wybranej postaci związanej z filmem • stworzyć scenariusz filmowy spełniający wymogi wybranej konwencji gatunkowej
96., 97. Wypowiedzenie i jego części – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić główne i drugorzędne części zdania • podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań • rozpoznać w tekście równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podmiot i orzeczenie w zdaniu • odnaleźć w tekście drugorzędne części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • określić właściwy szyk przydawki w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić zdania przydawkami w odpowiednim szyku • dokonać rozbioru logicznego zdania 	
98., 99. Zdanie złożone i zdanie wielokrotnie złożone – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje zdań podrzędnie złożonych • wymienić rodzaje zdań współrzędnie złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdania • rozpoznać rodzaje zdań złożonych podrzędnie i współrzędnie • wymienić zasady stosowania przecinka w zdaniach złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania pojedyncze w zdania złożone • podzielić zdania złożone współrzędnie na zdania składowe 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować tekst ze zbyt rozbudowanymi zdaniami złożonymi • sporządzić wykres zdania złożonego 	
100., 101. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty

	<ul style="list-style-type: none"> • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>alegoria, scenariusz filmowy, części zdania, wypowiedzenie, wypowiedzenie złożone</i> 			<ul style="list-style-type: none"> • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować i rozwiązać problem badawczy
102. Życiowe wybory	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>mural, motyw biblijny, street art</i> • opisać mural 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać motyw biblijny, do którego nawiązuje dzieło 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę barw użytych przez artystkę • wyjaśnić tytuł muralu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany przykład street artu
103. Twórca i jego czasy. Henryk Sienkiewicz	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę powieści <i>Quo vadis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości Henryka Sienkiewicza • omówić kontekst powstania powieści historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić recepcję powieści <i>Quo vadis</i> 	
104., 105., 106., 107., 108. Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i> (lektura obowiązkowa)	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>pierwsi chrześcijanie, Cesarstwo Rzymskie</i> • zrelacjonować treść fragmentu <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>powieść historyczna</i> • zrelacjonować treść powieści • określić rodzaj narracji 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Winicjusza i Petroniusza • wymienić wartości najważniejsze dla Rzymian <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony • wskazać cechy powieści historycznej • scharakteryzować bohaterów pierwszoplanowych • opisać obyczajowość starożytnych Rzymian 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać emocje, które targały Winicjuszem <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić konsekwencje, z którymi wiązał się wybór religii chrześcijańskiej • omówić sposób życia pierwszych chrześcijan • omówić przyczyny, przebieg i konsekwencje pożaru Rzymu • opisać przemianę wewnętrzną Winicjusza 	<p>Do fragmentu utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać wiarę Rzymian i chrześcijan <p>Do całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł powieści • przedstawić dwa sposoby pojmowania miłości w ujęciu antycznym i chrześcijańskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybraną adaptację <i>Quo vadis</i> • podjąć dyskusję na temat poświęcenia życia dla idei, w którą się wierzy • porównać pierwszych chrześcijan ze współczesnymi wyznawcami Jezusa z Nazaretu
109. Twórca i jego dzieło. Sławomir Mrożek	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>emigracja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić tematy, którymi Sławomir Mrożek 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości artysty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób opisywania rzeczywistości w dziełach artysty 	

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Sławomira Mrożka 	zajmował się w swojej twórczości	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować relacje przebywającego na emigracji Mrożka z krajem 		
110. Być kimś innym. Sławomir Mrożek, Artysta (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie <i>alegoria</i> zrelacjonować treść opowiadania określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat narratora wyjaśnić postawę Koguta skomentować zachowanie Lisa 	<ul style="list-style-type: none"> omówić alegoryczne znaczenie występujących postaci wskazać elementy komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść postawę Koguta do wyobrażenia na temat artysty sformułować morał 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
111. Bez wyboru	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcia: <i>pokolenie, tragizm</i> zrelacjonować treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wskazać środki stylistyczne opisać, jak podmiot liryczny wyobraża sobie swoją przyszłość 	<ul style="list-style-type: none"> postawić tezę interpretacyjną wiersza omówić funkcję środków stylistycznych omówić kontekst historyczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję kontrastów w wierszu wyjaśnić, na czym polegał tragizm pokolenia, do którego należał Krzysztof Kamil Baczyński 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sensu umierania za „wielkie sprawy” przedstawić wybrany tekst kultury dotyczący tragizmu pokolenia, do którego należał Krzysztof Kamil Baczyński
112. Trudna sytuacja	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu utworu nazwać rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> omówić świat przedstawiony scharakteryzować Alicję omówić relacje pomiędzy Alicją a Klaudią 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny buntu Alicji wobec zaistniałej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> porównać reakcje bohaterów fragmentu utworu na zaistniałą sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat reakcji na sytuacje niezależne od nas
113. Iść własną drogą	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcia: <i>marzenie, los, Własna Legenda, przypowieść</i> zrelacjonować treść fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować głównego bohatera wyjaśnić, dlaczego Król Salem przybył do młodzieńca 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy przypowieści we fragmentach utworu wymienić cechy człowieka kierującego się Własną Legendą 	<ul style="list-style-type: none"> omówić uniwersalną prawdę o człowieku przedstawioną we fragmencie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat tego, co kieruje ludzkim życiem: wolny wybór, przypadek czy los?
114. Nie warto się buntować	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relację pomiędzy podmiotem lirycznym a światem 	<ul style="list-style-type: none"> zanalizować przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat konsekwencji zachowania „postawy wyprostowanej”

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje środków stylistycznych użytych w utworze • omówić konsekwencje buntu przedstawione w wierszu 		
115. Podanie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>podanie</i> • wymienić elementy, które powinny się znaleźć na podaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić argumenty przydatne do uzasadnienia prośby 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędnie napisane podanie • napisać podanie w zeszycie 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować oficjalne podanie przy użyciu komputera z prośbą o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej 	
116. Internet	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię internetu • wymienić gatunki wypowiedzi internetowych • wyjaśnić pojęcia związane z rzeczywistością internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę popularności konkretnych serwisów internetowych • scharakteryzować język wypowiedzi internetowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybrany blog • wskazać korzyści i zagrożenia związane z internetem • ocenić wypowiedź internetową według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobów chronienia prywatności w internecie • przedstawić swoje wyobrażenia na temat przyszłości internetu
117., 118. Fonetyka – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i> • przedstawić podział głosek • wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje głosek na przykładach • poprawnie podzielić wyrazy na sylaby • wskazać wyrazy, w których nastąpiło uproszczenie grupy spółgłoskowej • wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w podziale wyrazów • poprawnie zaakcentować wyrazy stanowiące wyjątek od powszechnej reguły 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kierunek upodobnienia • skorygować błędy w akcentowaniu 	
119., 120. Słowotwórstwo – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych • utworzyć przymiotniki od rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów 	

	<p><i>wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność, złożenia, zrosty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić kategorie słowotwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej wskazać wyrazy należące do jednej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać formant w wyrazie pochodnym podkreślić w rodzinie wyrazów rdzeń i wskazać oboczności rozpoznać złożenia i zrosty na podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy należące do konkretnych kategorii słowotwórczych sporządzić wykresy rodziny wyrazów omówić funkcję łącznika w przymiotnikach złożonych 	
<p>121., 122. Podsumowanie wiadomości</p>	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie posługiwać się terminami i pojęciami: <i>powieść historyczna, podanie, fonetyka, typy głosek, akcent, upodobnienia, uproszczenia, słowotwórstwo, wyraz pochodny, typy formantów, rodzina wyrazów, wyrazy złożone</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągnąć wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zinterpretować wymagany materiał właściwie uargumentować uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty sformułować i rozwiązać problem badawczy
<p>123. Dostrzec piękno</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie <i>sztuka współczesna</i> opisać, co przedstawia obraz 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść kompozycję obrazu do masowości obecnej we współczesnej kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat współczesnej kultury wypowiedzieć się na temat specyfiki sztuki współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować na podstawie wybranych źródeł prezentację na temat twórczości Warhola
<p>124. Natura okiem poety</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza określić rodzaj liryki w wierszu Rymkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać opisy przejawów wiosny w treści wiersza wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> postawić tezę interpretacyjną omówić funkcje środków stylistycznych zastosowanych w wierszu wskazać nawiązania biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję światła w wierszu omówić przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć prezentację na temat ogrodów w różnych czasach i kulturach

125. Zatrzymać piękno	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować treść fragmentu utworu • wskazać, co szkodziło pięknej twarzy Nino • wyjaśnić pojęcie <i>powiastka filozoficzna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Nino schował twarz do kuferka • wyjaśnić znaczenie frazeologizmów: <i>stracić twarz, zachować twarz, twarzą w twarz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pytania zadane przez uczonego Kru • wskazać cechy powiastki filozoficznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symboliczne znaczenie chowania twarzy • omówić przenośne znaczenie powiastki 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować powiastkę w kontekście mitu o Narcyzie • podjąć dyskusję na temat pogoni za pięknem cielesnym
126. Piękno pośród brzydoty	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>obóz koncentracyjny, piękno duchowe</i> • zrelacjonować treść fragmentu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratorki • scharakteryzować Suli 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny • omówić znaczenie przywoływania tekstów antycznych w obozie koncentracyjnym • wypowiedzieć się na temat decyzji Suli 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować tekst pod względem przeżywanym przez bohaterów emocji 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat istnienia wartości uniwersalnych
127. Piękno zwykłych rzeczy	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować przeczytany wiersz • określić rodzaj liryki • wskazać bohaterów wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • omówić funkcję słownictwa i środków stylistycznych dla wymowy wiersza • zinterpretować tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie wiersza • zinterpretować tytuł wiersza • stworzyć własną wypowiedź, wydobywającą piękno codziennego przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób uwznioślenia codzienności w wybranym tekście kultury
128. Ukryte piękno	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu utworu • określić czas i miejsce opisane we fragmencie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Myszkę i jej rodzinę • omówić zachowania rodziców zdradzające ich stosunek do dziecka 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice w postawach obojga rodziców względem Myszki • podzielić tekst na części dotyczące najważniejszych problemów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję bajki o Kopciuszku w tekście powieści • zinterpretować tytuł powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat społecznego odbioru ludzi z zespołem Downa • omówić wybrany tekst kultury podejmujący problem społecznego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością
129. Sens tworzenia	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę utworu • zinterpretować wymowę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować obraz Johna Williama Waterhouse'a

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków stylistycznych w wierszu 		
130., 131. Życiorys, CV	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>życiorys, CV (Curriculum vitae)</i> • wymienić elementy, z których składają się życiorys i CV 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje, które powinny się znaleźć w życiorysie i CV 	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje niezbędne do sporządzenia życiorysu i CV • skorygować błędy w podanych życiorysie i CV 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie życiorysu zredagować oficjalne CV 	
132., 133. List motywacyjny	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>list motywacyjny</i> • wymienić elementy, z których składa się list motywacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje do listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje potrzebne do listu motywacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych • zredagować list motywacyjny 	
134. Fotografia	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze wydarzenia z historii fotografii • wymienić rodzaje fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady fotografii należących do danych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić wybraną fotografię według podanych kryteriów • wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować wybraną fotografię • omówić fotografię Charlesa Ebbeta 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować wybraną fotografię artystyczną
135., 136. O imionach i nazwiskach	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić obrzędy nadawania imion • wymienić języki, z których wywodzą się imiona • zrelacjonować historię nadawania nazwisk • zrelacjonować zasady odmiany nazwisk żeńskich i nazwisk małżeństw 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć znaczenie podanych imion słowiańskich • użyć imion w wołaczu • poprawnie odmienić nazwiska 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować swoje imię z uwzględnieniem podanych kryteriów • zanalizować różne nazwiska pod kątem ich pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat mody na konkretne imiona 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie imion biblijnych
137. O nazwach miejscowości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje nazw miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie odmienić nazwy miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pochodzenie podanych nazw miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć nazwy mieszkanki i mieszkańca danego miasta 	

	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować zasadę zapisu dwuczłonowych nazw miejscowych 				
138. i 139. Najczęstsze błędy językowe	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział błędów językowych • poprawnie odczytać podane wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie odmienić podane słowa • właściwie sformułować związki frazeologiczne • w podanych przykładach wskazać sylaby akcentowane 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w podanych tekstach • odnaleźć w zdaniach błędnie użyte wyrazy • odnaleźć błędy stylistyczne w tekście i skorygować je 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać pleonazmy w podanych wyrażeniach 	
140., 141 Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>życiorys, CV, list motywacyjny, nazwy miejscowe, typy błędów językowych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy